

Markedet for høykvalitets gjeldspapirer i kroner

Og hvorfor er det viktig for Norges Bank?

Agenda

- Hva mener vi med høykvalitetspapirer?
- Hvordan ser det norske markedet ut?
- Hvorfor er Norges Bank opptatt av papirene?

Hva mener vi med høykvalitetspapirer?

- Obligasjoner og sertifikater med svært høy kredittverdighet
- Lav eller null risikovekt og avkortning i bankenes regulatoriske krav
- Typisk brukt som sikkerhet i pengemarkedet

Hva mener vi med høykvalitetspapirer?

- Obligasjoner og sertifikater med svært høy kredittverdighet
- Lav eller null risikovekt og avkortning i bankenes regulatoriske krav
- Typisk brukt som sikkerhet i pengemarkedet
- I norske kroner: papirer som
 - Er nære substitutter til norske statsobligasjoner
 - Utgjør mesteparten av bankenes likviditetsporteføljer

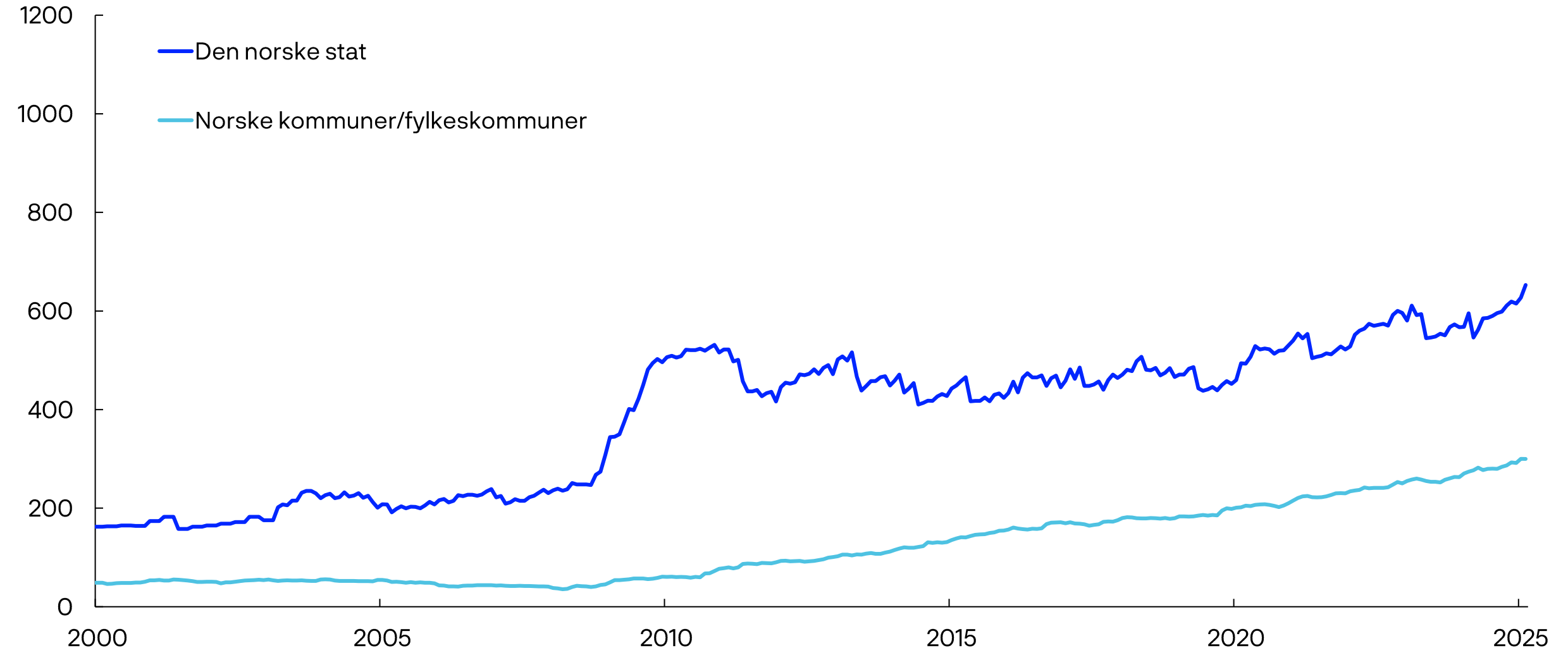
} Nivå 1 og 2a i LCR

Oversikt og utviklingstrekk

Norske myndigheter har lenge utstedt gjeldspapirer

Kilder: Stamdata,
Bloomberg, SSB, Norges
Bank

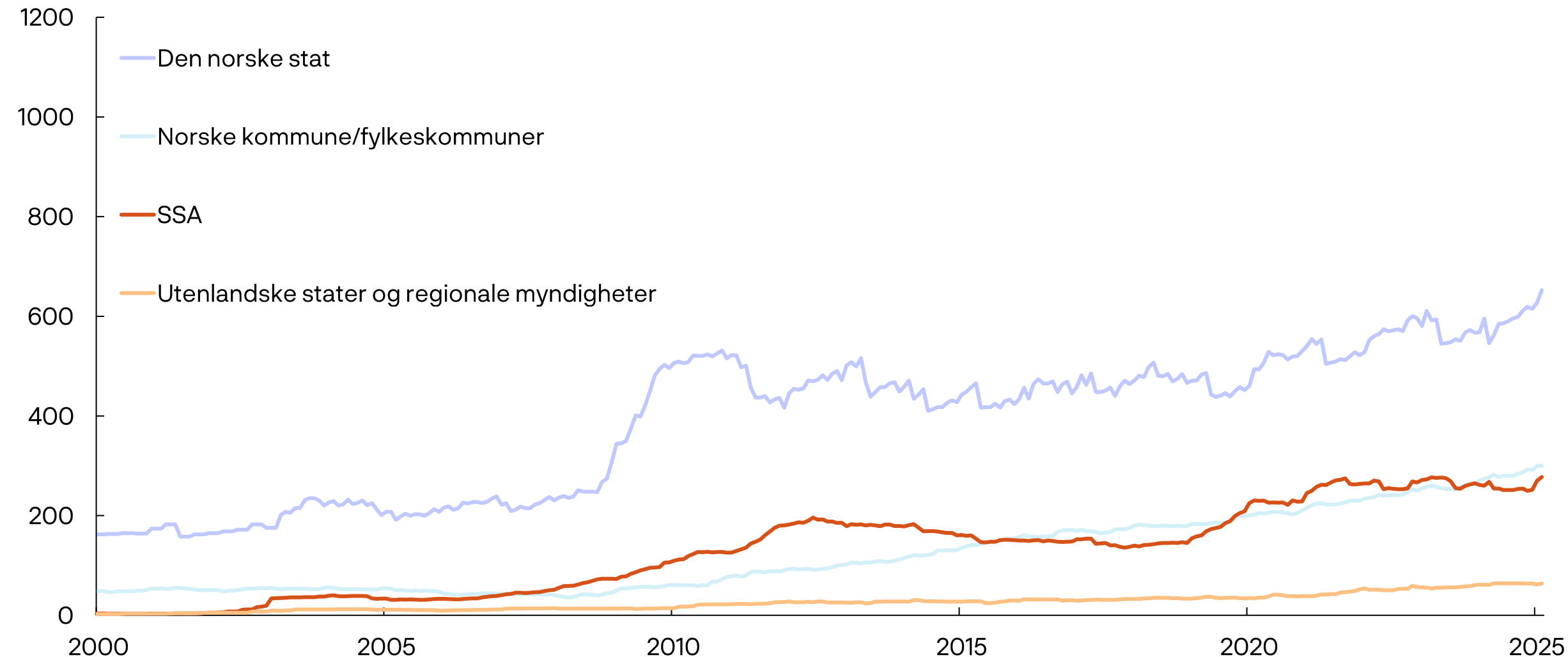
Utestående volum i milliarder. Jan. 2000 – mar. 2025

Fra tidlig 2000-tall: utenlandske myndigheter utsteder mer og mer i kroner

Kilder: Stamdata,
Bloomberg, SSB, Norges
Bank

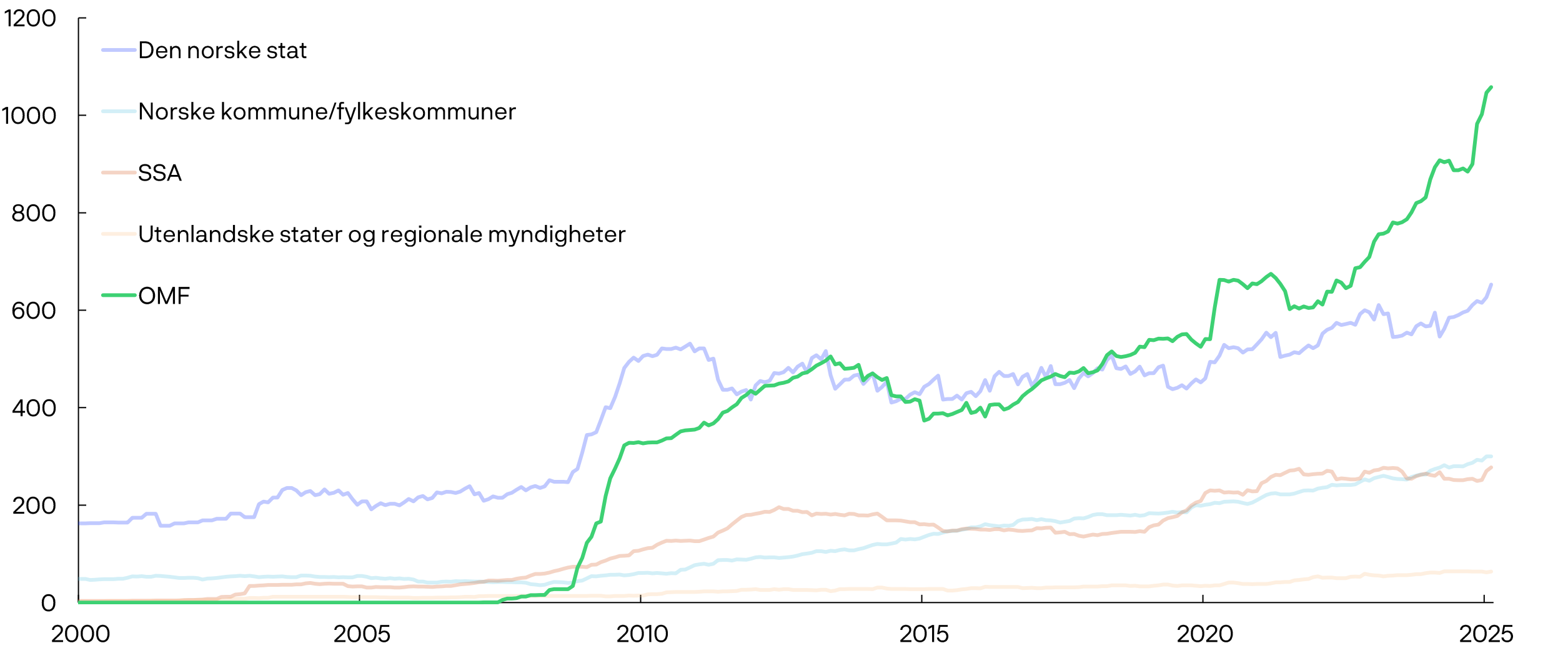
Utestående volum i milliarder. Jan. 2000 – mar. 2025

2007: Privat sektor lager egne høykvalitetspapirer, OMF

Kilder: Stamdata,
Bloomberg, SSB, Norges
Bank

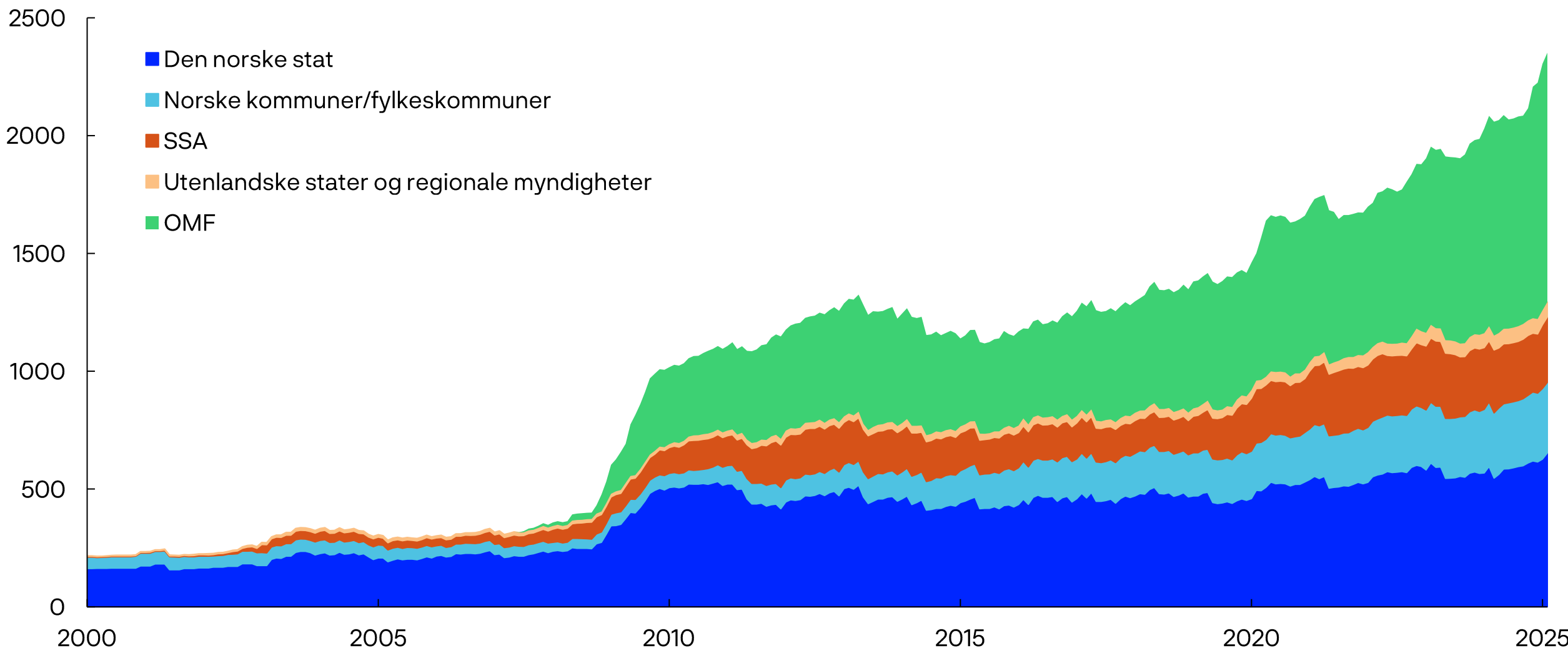
Utestående volum i milliarder. Jan. 2000 – mar. 2025

Markert vekst siste 15 år – over halvparten fra privat sektor

Kilder: Stamdata,
Bloomberg, SSB, Norges
Bank

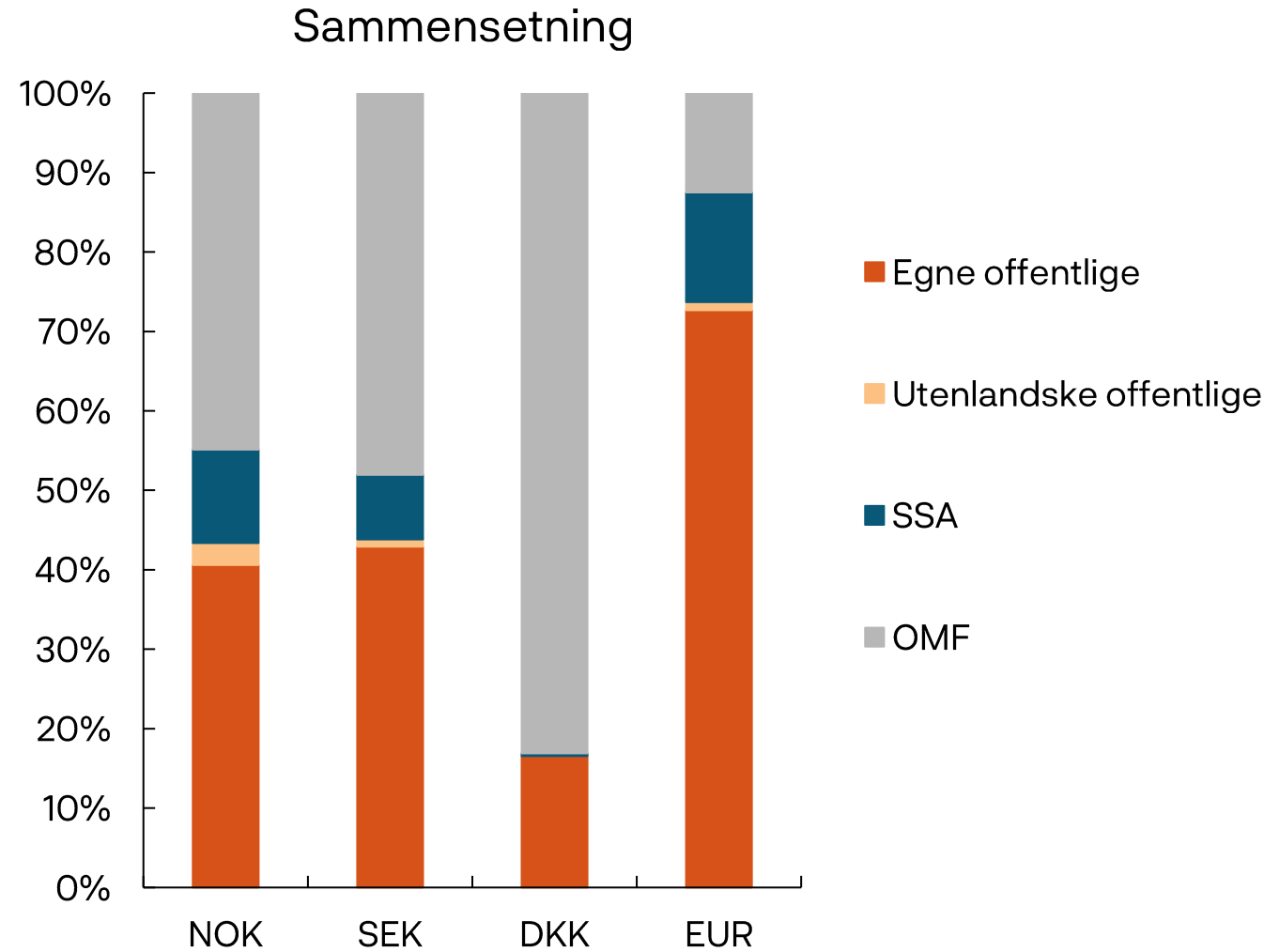
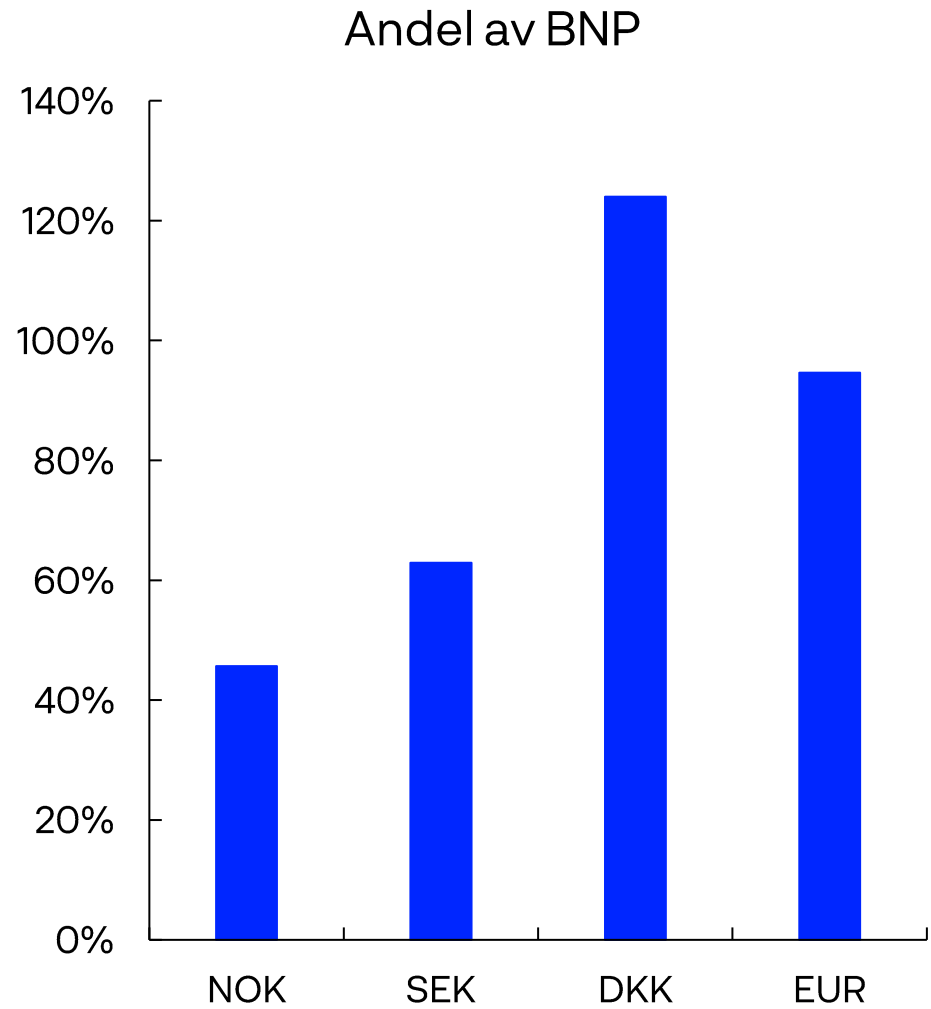
Utestående volum i milliarder. Jan. 2000 – mar. 2025

Men hvor stort er kronemarkedet egentlig?

Utestående høykvalitetspapirer i egen valuta per Q4 24.

Kilder: Norges Bank,
Riksbanken, ECB, Stamdata,
Bloomberg

Norges Bank

Hvorfor er Norges Bank
opptatt av dette markedet?

Hvorfor er Norges Bank opptatt av dette markedet?

- Statsgjeld er en del av dette markedet
 - Norges Bank forvalter statsgjelden på vegne av Finansdepartementet
- Implementering av pengepolitikken og finansiell stabilitet
 - Bankenes finansiering og likvide eiendeler
 - Sikkerhet for lån i Norges Bank
 - Velfungerende finansielt system

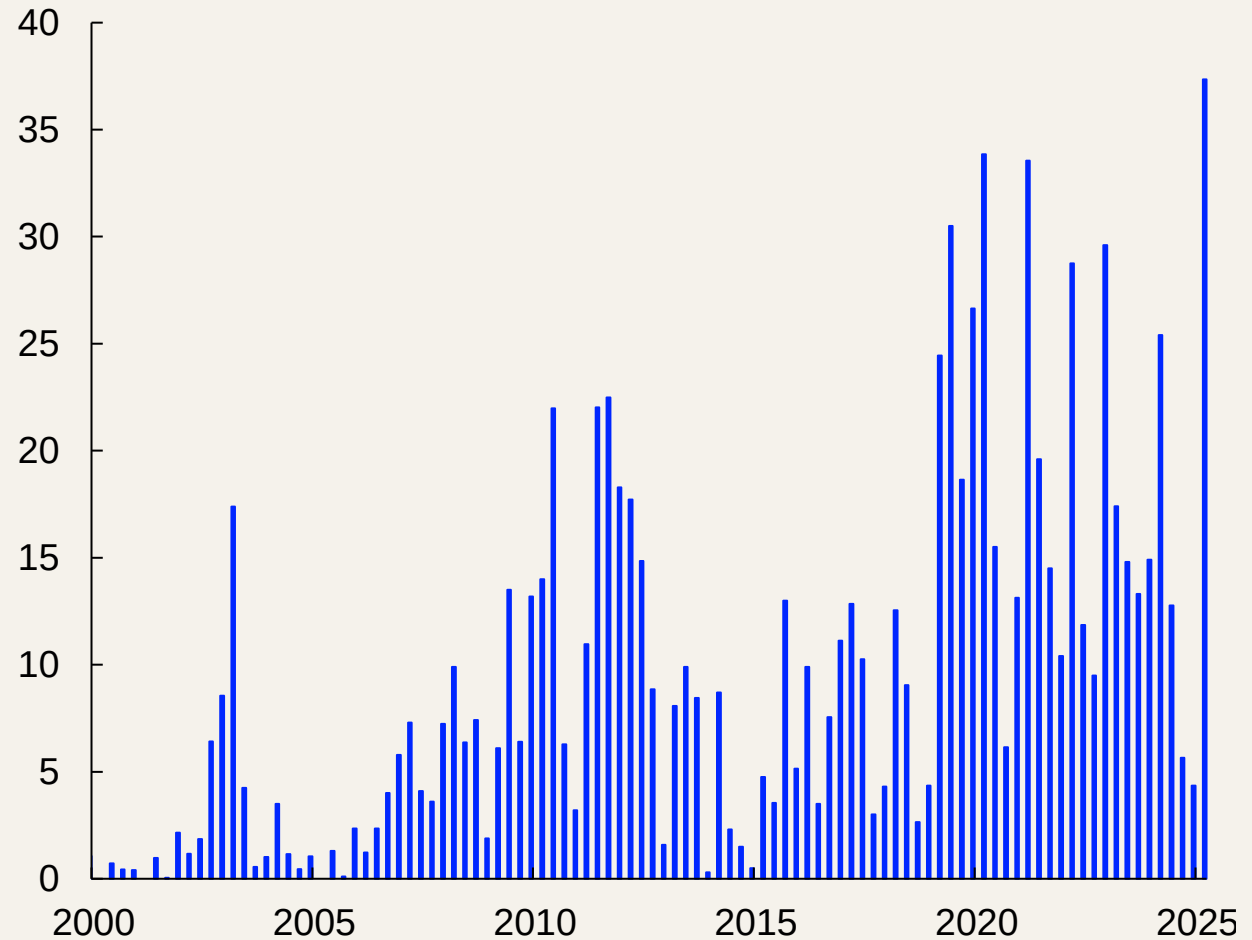
Norske statspapirer har nære substitutter

- Norges Bank har operativt ansvar for statsgjeldsforvaltningen
 - Dekke statens lånebehov til lavest mulig kostnad
 - Beskrankninger som begrenser handlingsrommet
- Andre aktørers aktivitet har betydning for statsgjelden
 - Overlappende investorbase
 - Større frihetsgrad
 - Utenlandske konkurrenter uten strukturelt behov for kroner

Rekordmye SSA-utstedelser på nyåret

Kroneutstedelser fra SSAer per kvartal. Milliarder. Q1 2000 – Q1 2025.

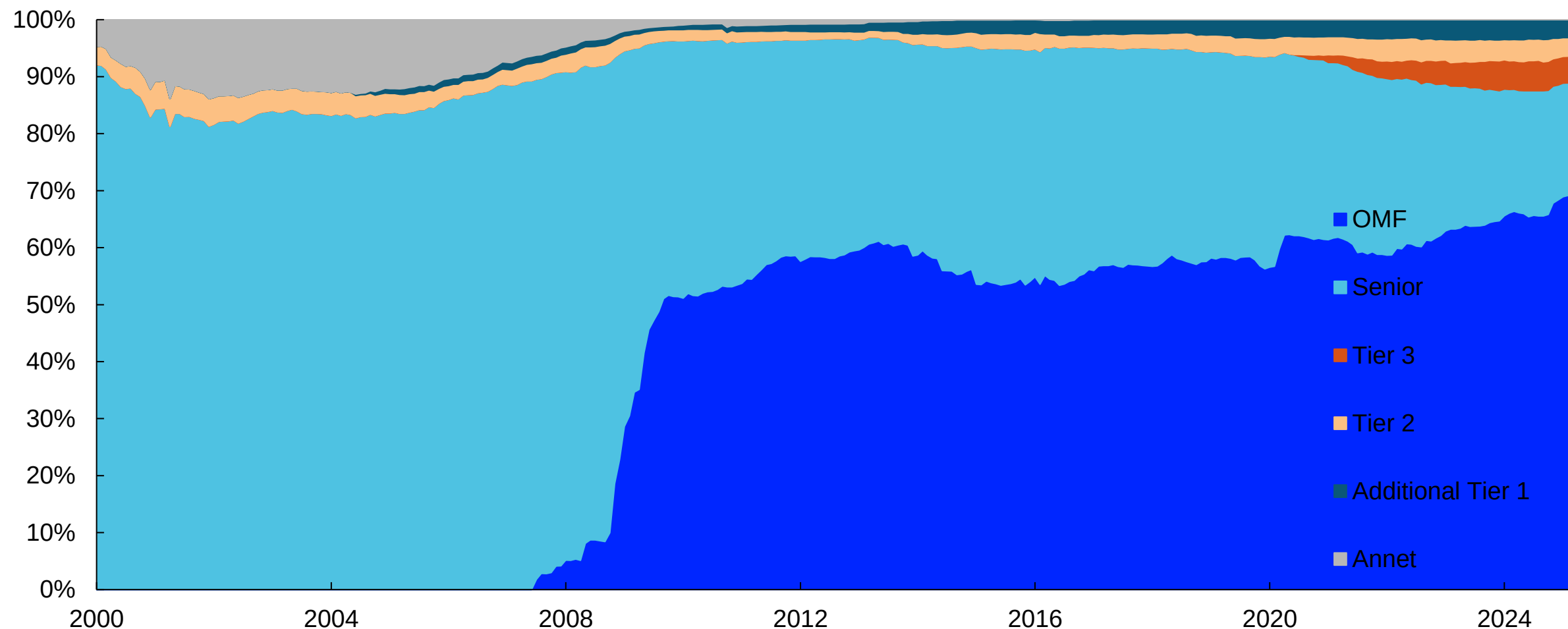
- SSAer holdt igjen utstedelser mot slutten av fjoråret
- Nesten 40 mrd. utstedt i Q1
- Stort tilbud påvirker etterspørselen etter statspapirer fra noen investorgrupper

OMF utgjør en betydelig andel av bankenes langsiktige markedsfinansiering

Kilder: Stamdata, Bloomberg

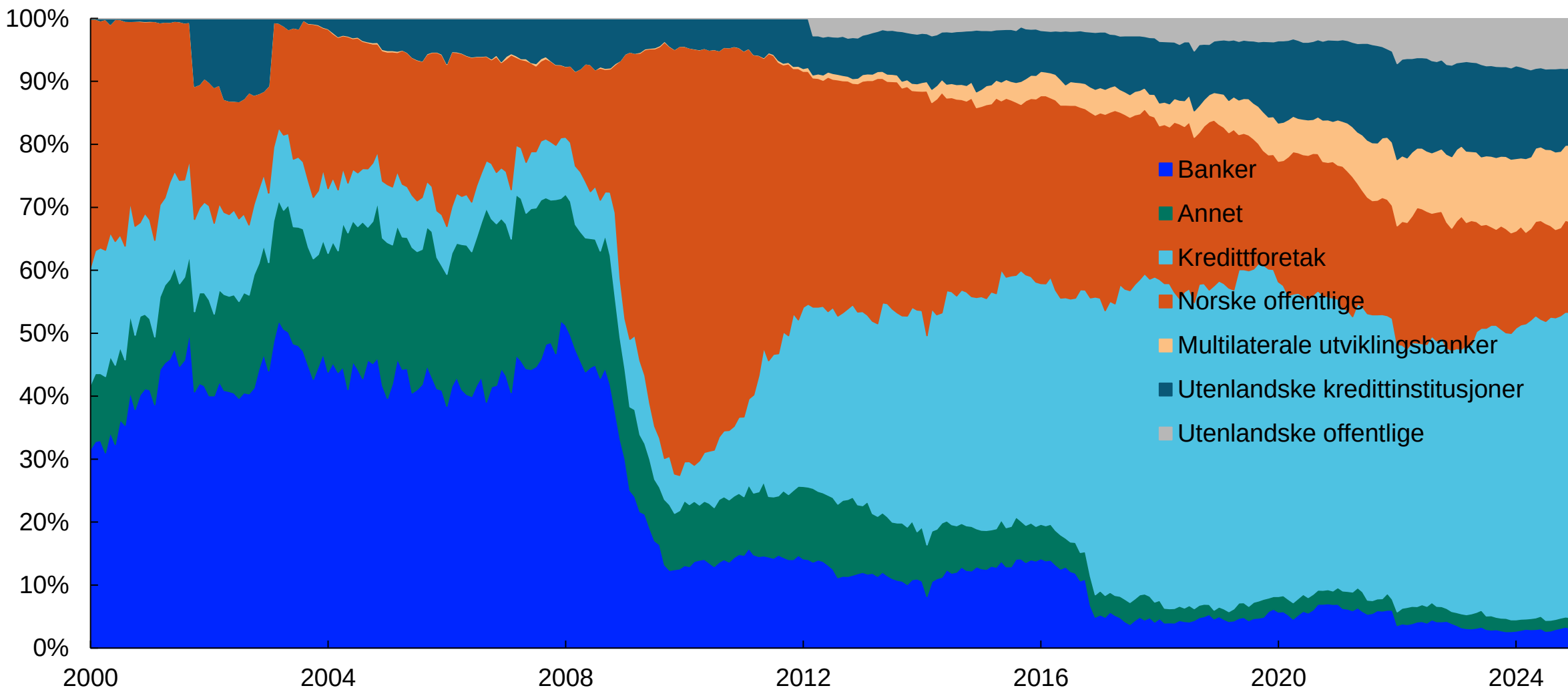
Norske bankkonserners markedsfinansiering i kroner etter instrument. Jan. 2000 – mar. 2025.

Bankenes likviditetsporteføljer består primært av disse papirene

Kilde: Orbof

Norske banker og kredittforetaks beholdninger av gjeldspapirer
i kroner, etter utstedersektor. Jan. 2000 – jan. 2025

Bankene pantsetter papirene i Norges Bank

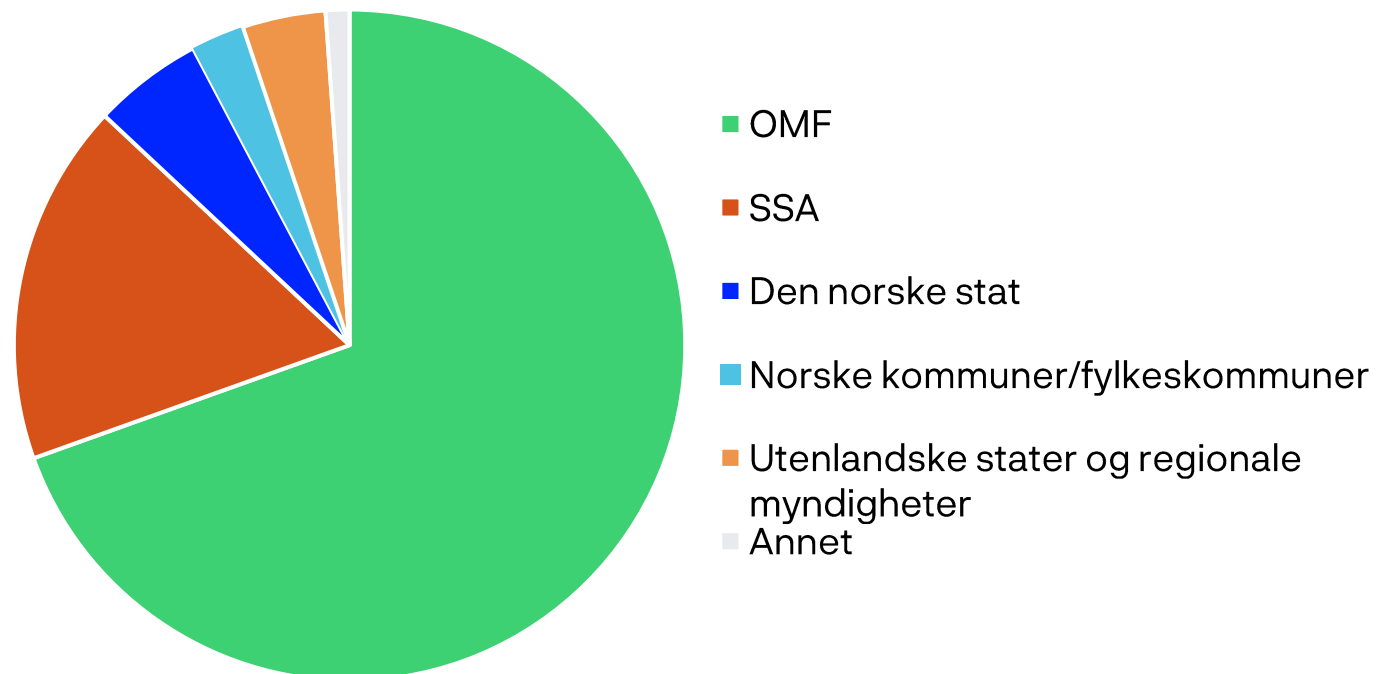
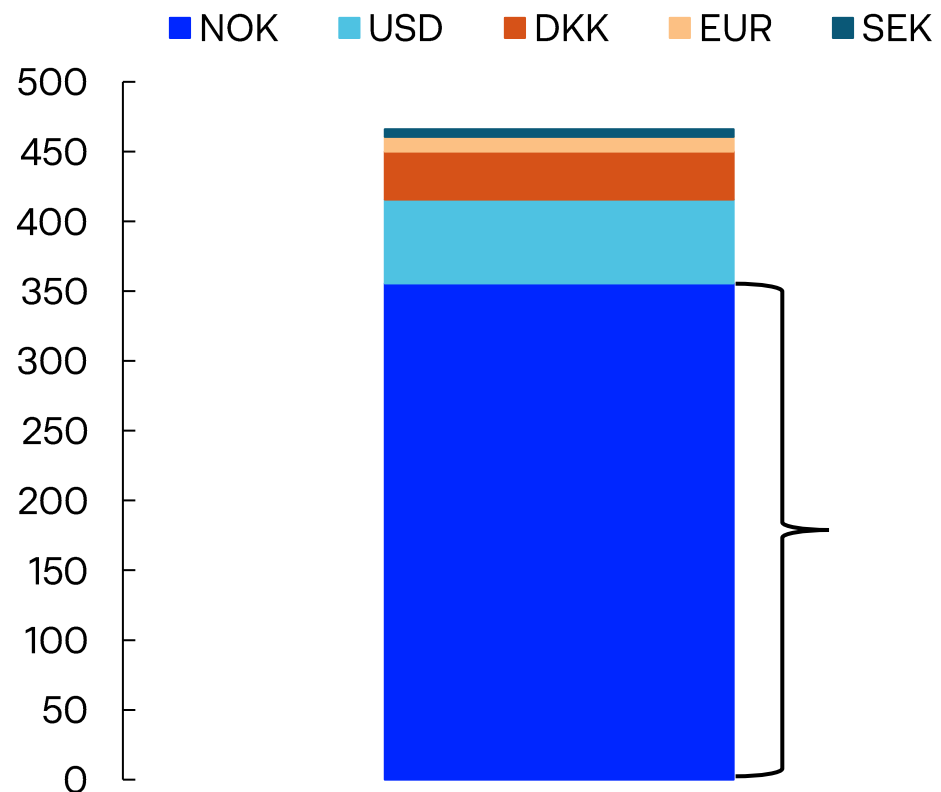
- Norges Bank må kreve «betryggende» sikkerhet for kreditt
- Bankene belåner disse sikkerhetene i større eller mindre omfang, hver dag
 - Intradagsfasilitet – et effektivt oppgjørssystem
 - F-lån – markedsoperasjoner
 - Ekstraordinære lån – beredskap
- Norges Bank bestemmer hva som godkjennes som sikkerhet
 - Avkortninger og andre begrensninger
 - Nokså bredt sett med godkjente sikkerheter

Bankenes pantsettels i Norges Bank i dag

Kilde: Norges Bank

Mesteparten OMF og SSA i norske kroner.

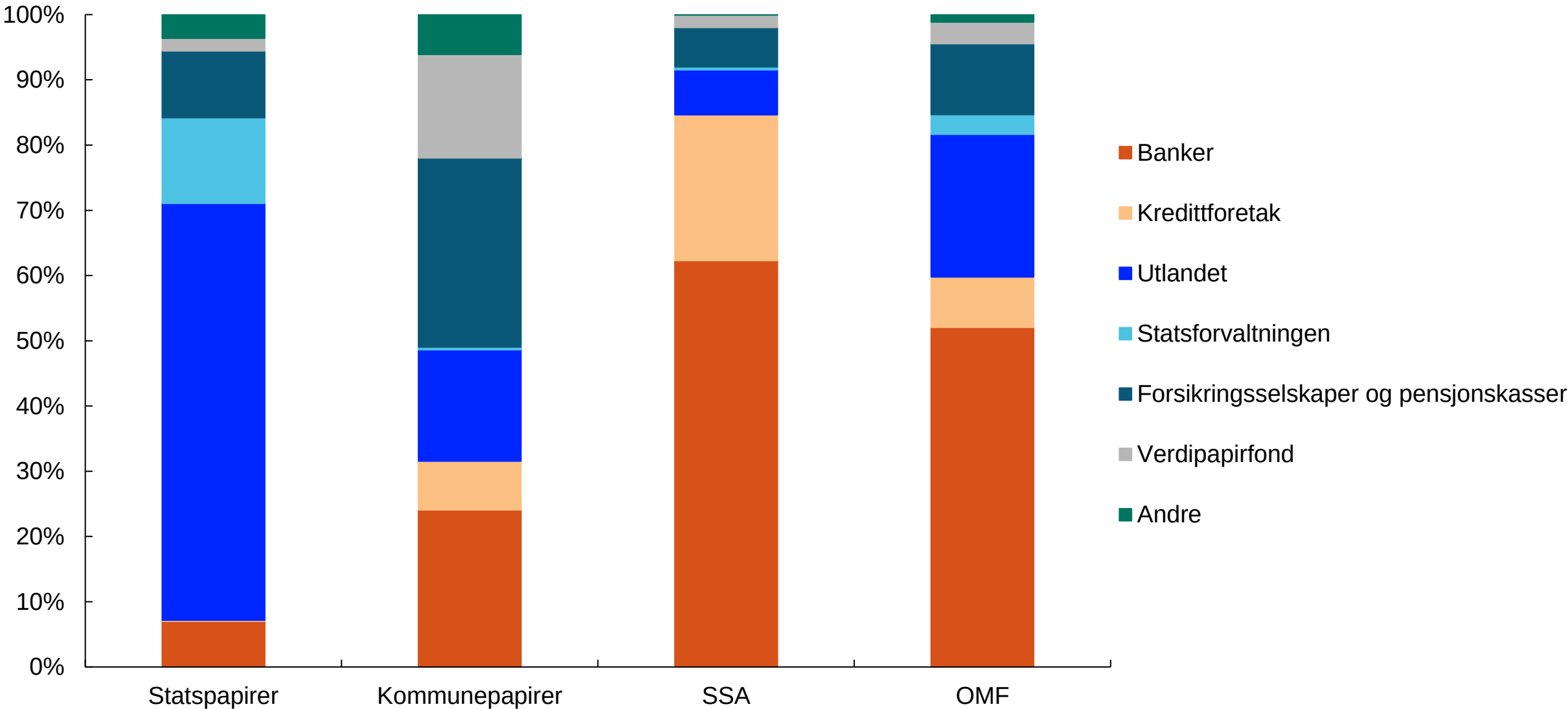
Bankenes låneadgang i dag. Milliarder kr.

Papirene er viktige for andre aktører i det finansielle systemet

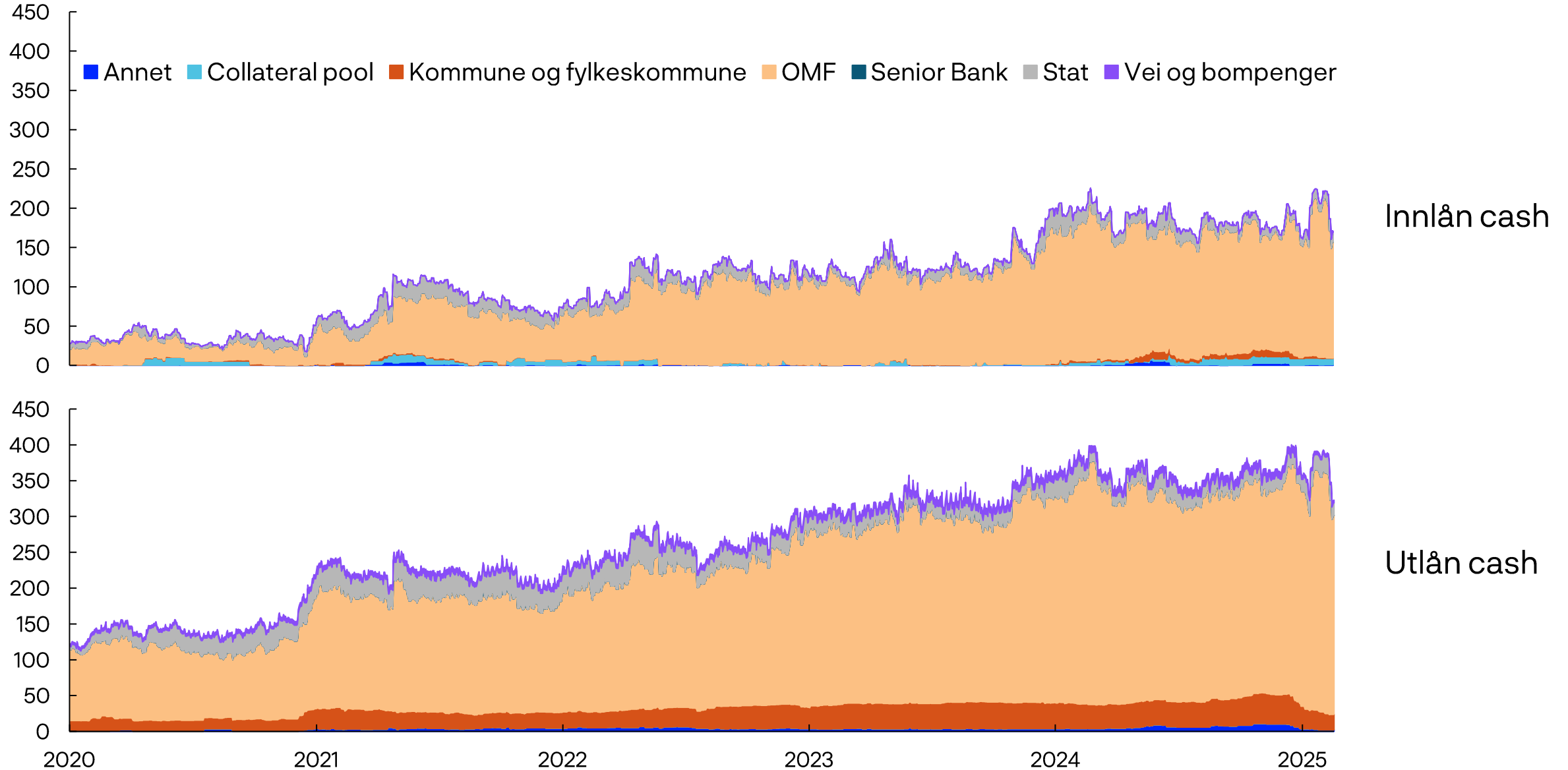
Kilde: VPS

Eierfordeling for høykvalitetspapirer i kroner i VPS per februar 2025.

Voksende repomarked med disse papirene

Norske bankers utestående repoer i kroner, etter papir. Milliarder. Feb. 20 – mar. 25

Oppsummering

- Høykvalitets gjeldspapirer har egenskaper som gjør dem nyttige
 - Markedet har vokst mye, men er fremdeles relativt lite
 - En god del av veksten fra private og utenlandske aktører
-
- Statsgjeldsforvaltningen konkurrerer med andre utstedere
 - Norske bankkonserner både utsteder og eier mye av dem
 - Papirene er bankenes sikkerhet for lån i Norges Bank
 - De er nyttige også for andre i det finansielle systemet

Norges Bank

Markedet for høykvalitets gjeldspapirer i kroner

Og hvorfor er det viktig for Norges Bank?

Norges Banks Markedsseminar 3. april 2025